

Arbejderliv i 50'erne

LO Skoletkontakt & Skoletjenesten, Arbejdermuseet

På Arbejdermuseet vil du møde pensionister, som alle har oplevet 1950'erne. De vil fortælle dig om deres liv dengang: Hvad de arbejdede med, hvordan de boede og hvad de ellers brugte deres tid på.

Flere af pensionisterne har skrevet deres erindringer ned, hvor de fortæller om deres barndom, læretid og arbejdsliv.

Erindringen her er skrevet af Benny Hedlund, som kom i lære som elektriker i sommeren 1954. I erindringen beskriver han sit liv i perioden fra 1950 til 1959.

1950 havde jeg flere mindre job, mest med at rende i byen for de ældre, som boede i ejendommen, hente koks og brænde i deres kældere for der var kakkelovn i alle lejlighederne, men i skoleferien fik jeg via en kammerat job som BT- dreng, mens der var dyrskue på Bellahøj, vi var 5 drenge iklædt røde bluser og skråhue, vi skulle sælge aviser under dyrskuet fra onsdag til søndag, jeg husker endnu remsen ” Berlingske Tidende - BT – Billedbladet og Landet ”, vi fik 5,00 kr. om dagen 5 ører for hver avis vi solgte samt ham der solgte flest af hver avis/blad fik 5,00 kr. oveni, jeg husker tydeligt da, vi om mandagen var inde på avisen og afregne, og jeg fik udbetalt lige lidt under 50,00 kr. jeg havde aldrig set så mange penge før.

I sommeren 1951 skiftede jeg skole fra Grøndalsvænge til Hillerødgade, hvor jeg gik de sidste 3 år af skoletiden, jeg blev flyttet p.gr.a. jeg dumpede til mellemskoleeksamenen. Frem til skoletiden sluttede i 1954 var jeg bud hos en modelsnedker og bydreng hos købmand Thorkild, skolen sluttede den 18. juni, i den sommerferie delte jeg et fuldtids job med en kammerat, så vi begge havde job hele dagen, i skifte/frokostpausen kørte vi til Hellerup havn, hvor vi den sommer badede på badeanstalten Mågen.

Jeg havde inden skolesommerferien var slut, fået tilbud om 2 læreforhold, så den 11. august 1954 startede jeg i lære hos Knud Lindberg på Mariendalsvej til en løn af 24 øre i timen plus dyrtid, samtidig startede aftenskolen den 1. september med undervisning 3 aftner om ugen, i 1957 kom der en ny lærlingelov som gav fagene mulighed for dagskole for lærlingene, det gik elektrikerne og installatørerne ind for med det resultat, at jeg gik 2 år på aftenskole og 2 år på dagskole, fik forlænget læretiden med tiden på dagskolen, så jeg fik 5 års læretid og aflagde den teoretiske svendep prøve over 1 år, før jeg fik mit svendebrev. En rigtig god forretning for min læremester.

Allerede på første halvår på aftenskolen, blev jeg opfordret til at melde mig ind i elektrikerlærlingenes fagforening, men måtte først spørge min mor, for det kostede 25 ører om ugen, så jeg blev meldt ind i fagforeningen november 1954, og på forårsgeneralforsamlingen 1955 blev jeg valgt som suppleant, og har lige siden været valgt til et tillidshverv af mine kollegaer, suppleant posten medførte at jeg blev tilbudt et lærlingekursus på den gamle Roskilde Højskole, i en uge sommeren 1955.

I foråret 1956 da jeg havde været 1 ½ år i lære strejkede svendene jeg var sammen med på byggepladsen på hjørnet af Sølvgade og Adelgade, jord / betonerne strejkede ikke, så de fortsatte med at bygge videre og støbe mure og dæk, jeg var så alene på pladsen og fulgte op på arbejdet, det var nok ikke gået i dag, 16 år og alene med ansvaret for elektriker arbejdet blev lavet.

I 1957 var jeg med gennem Faglig Ungdom til 1. maj- demonstration, der skulle kort tid efter være folketingsvalg, Faglig Ungdom deltog med en pyntet lastbil med en ottoman på ladet, hvor min lærekammerat var sofavælger, jeg selv og en pige fra syerskerne sad i lejet tøj som brudepar i en karet med 2 hvide heste og en model af et hus på taget under mottoet ”nu er vi gift men hvor skal vi bo?”

Hele perioden deltog jeg i faglige / politiske kurser på arbejderhøjskolerne samt i utallige weekend kurser, både som underviser og som elev.

I 1959, var DSU og Faglig Ungdom samt 20 B&W lærlinge inviteret til Paris (af den amerikanske ambassade) i 6 dage, med besøg v/ Natos hovedkontor og en amerikansk flyvestation, vi blev hente i 2 DC3 flyvemaskiner derned, et fly for de menige, men hjem kom vi med et fly for befalingsmænd, vi lagde alle mærke til den forskelsbehandling der fandt sted. Turen var et forsøg på fra amerikanerne, at dæmme op for Østersøugen som blev afholdt i Østeuropa, af Sovjet for de unge kommunister en gang om året.

Jeg flyttede med min mor, fra mit barndomshjem på Ørnevej 10, hvor jeg er født og til Krusågade 24 til en tre værelses lejlighed med toilet ind i lejligheden, på Ørnevej boede vi i 2 værelser ca. 48 kv. meter toilet på køkkentrappen, som vi var fælles om med naboen, værten havde hønsegård, dueslag og to travheste i gården, det var i 1957 vi flyttede.

På et tidspunkt byttede jeg min modelbane med en knallert, i 50'erne var byggeaktiviteten i forstæderne til København, så der var altid langt til arbejdet. I 1959 blev jeg så gift, og da jeg var så ung, skulle der kongebrev til, men det gik da, og holdt i 23 år.